

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-03-15

Diarienummer SFF-2025-00220

Handläggare

Jonathan Olsson

E-post: jonathan.olsson@stadsfast.goteborg.se

Yttrande till Justitieombudsmannen (JO) över klagomål mot stadsfastighetsnämndens handläggning av utlämnande av allmänna handlingar

Förslag till beslut

I stadsfastighetsnämnden

1. Stadsfastighetsnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till Justitieombudsmannen.

Sammanfattning

Arena Projekt har i en anmälan fört fram klagomål mot stadsfastighetsnämnden. I anmälan framgår det att nämnden inte har lämnat ut allmänna handlingar.

Justitieombudsmannen (JO) begär att stadsfastighetsnämnden yttrar sig över det som förs fram i anmälan. Yttrandet ska innehålla en redogörelse för nämndens handläggning samt för relevant lagstiftning. Nämnden ska också redovisa sin bedömning av det som har kommit fram.

Förvaltningens bedömning är att handläggningen av ärendet har brustit i fråga om skyndsamhet. Kammarrättens beslut inkom den 20 december 2024, och handlingarna borde ha lämnats ut skyndsamt därefter. Slutligen utlämnades samtliga handlingar den 10 februari 2025. Begäran har därmed inte hanterats skyndsamt i enlighet med tryckfrihetsförordningen

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Samverkan

Information ges personalorganisationerna enligt Samverkan Göteborg (daterad 2025-03-24).

Bilagor

1. Begäran om yttrande från Justitieombudsmannen (JO)
2. JO-anmälan

Ärendet

Stadsfastighetsnämnden ska ta ställning till förvaltningens förslag till yttrande till JO. Yttrandet ska innehålla en redogörelse för nämndens handläggning samt för relevant lagstiftning. Nämnden ska också redovisa sin bedömning av det som har kommit fram.

De befattningshavare som berörs har fått möjlighet att lämna synpunkter och tagit del av förvaltningens förslag till yttrande.

Yttrandet ska skickas till JO senast den 2 april 2025.

Beskrivning av ärendet

Den 11 oktober 2024 begärde Arena Projekt att förvaltningen skulle lämna ut CV:n och en genomförandebeskrivning angivna av en anbudsgivare i en pågående upphandling.

Enligt förvaltningens rutin för utlämnande av allmän handling ska handläggaren för ärendet hantera begäran. Eftersom begäran rör en upphandling, ligger ansvaret på den som har handlagt upphandlingen på enheten inköp- och upphandling.

Nämndens handläggning

Den 18 november 2024 expedierade förvaltningen ett avslagsbeslut till Arena Projekt.

Den 19 november 2024 överklagade Arena Projekt avslagsbeslutet.

Den 20 december 2024 upphävde Kammarrätten avslagsbeslutet, med motiveringen att stadsfastighetsnämnden inte hade gjort en tillräckligt noggrann prövning av Arena Projekts begäran. Samma dag vidarebefordrade en jurist vid förvaltningen domen till AA, som var handläggare i upphandlingen, samt till upphandlarnas funktionsbrevlåda. Juristen skrev att handlingarna skulle lämnas ut skyndsamt, trots den kommande juledigheten.

Upphandlaren BB, som bevakade funktionsbrevlådan, mejlade till medarbetarna på enheten för inköp och upphandling, med kopia till AA, om att beslutet hade upphävts och att handlingarna skulle lämnas ut. BB informerade även om att hen arbetade den 23 december och ”skulle hantera begäran enligt de instruktioner hen fick då, om hjälp behövdes”. AA meddelande var handlingarna fanns och skrev samtidigt att hen skulle vara ledig den 23 och 27 december. Begäran lämnades då ohanterad utan samsyn kring vem som skulle lämna ut handlingarna.

Den 8 januari 2025 frågade BB en jurist om AA skulle ansvara för utlämnandet. Juristen svarade dagen därpå att hen utgick från att AA hade det ansvaret. BB tog inte kontakt med AA efter juristens svar.

Den 30 januari 2025 kontaktade Arena Projekt en av förvaltningens jurister och påpekade att handlingarna ännu inte hade lämnats ut. Samma dag skrev en annan jurist till AA och ansvarig chef om att handlingarna måste lämnas ut. Juristen påminde också om att, enligt stadens rutin för begäran om allmän handling, ska sekretessprövningen alltid utföras av den som mottagit begäran, vilket i detta fall var AA.

Den 3 februari 2025 svarade AA att hen, baserat på mejlkonversationen den 20 december 2024, hade uppfattat att BB skulle hantera begäran den 23 december 2024.

Den 6 februari 2025 skrev Arena Projekt till stadsbyggnadsförvaltningen att handlingarna fortfarande inte hade lämnats ut.

Den 7 februari 2025 inkom Arena Projekts påminnelse från stadsbyggnadsförvaltningen till stadsfastighetsförvaltningen. Samma dag skickade en jurist ett meddelande till samtliga upphandlare och betonade att handlingarna måste lämnas ut. AA informerade att hen var på semester. Senare under dagen lämnade en ny handläggare ut delar av handlingarna och meddelade samtidigt att sekretessbedömningen av CV-handlingarna pågick, men att dessa kunde lämnas ut tidigast måndagen den 10 februari 2025.

Den 10 februari 2025 lämnade den nya handläggaren ut de återstående handlingarna till Arena Projekt.

Relevant lagstiftning

Enligt 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen, TF, har var och en rätt att ta del av allmänna handlingar. En handling är enligt 2 kap. 4 § TF allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen eller upprättad hos en myndighet.

Den som begär ut en allmän handling som får lämnas ut ska, enligt 2 kap. 15 § TF, genast eller så snart det är möjligt och utan avgift få ta del av handlingen på stället på ett sådant sätt att den kan läsas eller avlyssnas eller uppfattas på annat sätt.

Enligt 2 kap. 16 § TF har den som önskar ta del av en allmän handling även rätt att mot en fastställd avgift få en avskrift eller kopia av handlingen till den del handlingen får lämnas ut. En begäran att få en avskrift eller kopia av en allmän handling ska behandlas skyndsamt.

Enligt förvaltningslagen, FL, § 7 ska en myndighet vara tillgänglig för kontakter med enskilda och informera allmänheten om hur och när sådana kan tas. Myndigheten ska vidta de åtgärder i fråga om tillgänglighet som behövs för att den ska kunna uppfylla sina skyldigheter gentemot allmänheten enligt 2 kap. TF om rätten att ta del av allmänna handlingar.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att handläggningen av ärendet har brustit i fråga om skyndsamhet. Kammarrättens beslut inkom den 20 december 2024, och handlingarna borde ha lämnats ut skyndsamt därefter. Trots två påminnelser från Arena Projekt dröjde utlämnandet. Slutligen utlämnades samtliga handlingar den 10 februari 2025. Begäran har därmed inte hanterats skyndsamt i enlighet med tryckfrihetsförordningen

Enligt förvaltningens rutin för begäran om allmän handling ska den anställda på förvaltningen som mottar en begäran om allmän handling ansvara för att hanteringen sker enligt rutinen. Den som tar emot en begäran ska se till att rätt person får begäran om man inte själv ansvarar för de handlingar som begärs ut. Slutligen ska den anställda som ansvarar för handlingen även ansvara för att pröva om handlingen kan lämnas ut.

Enligt förvaltningens rutin skulle handläggaren AA ha hanterat begäran. AA tolkade dock mejlkonversationen den 20 december 2024 som att upphandlaren BB tog över ärendet. Därefter utgick båda parter från att den andra hanterade utlämnandet. Ingen av dem kommunicerade direkt med varandra eller bekräftade övertagandet av ärendet. I efterhand har båda uttryckt att utlämnandet brast på grund av bristande kommunikation, som delvis berodde på juledigheten.

Enligt förvaltningslagen, FL, § 7 ska en myndighet vara tillgänglig även under ledigheter för att kunna uppfylla sina skyldigheter gentemot allmänheten enligt 2 kap. TF om rätten att ta del av allmänna handlingar. Enheten var bemannad under julleddigheten, trots detta har ledigheterna påverkat att utlämnandet försenades.

Som tidigare nämnts har förvaltningen en rutin för hantering av begäran om allmänna handlingar. Förvaltningen har även haft utbildningar om utlämnande av allmän handling. Det krävs dock ytterligare insatser för att öka kunskapen inom förvaltningen om offentlighetsprincipen och vikten av att hantera sådana begäranden skyndsamt. Förvaltningen har därför bland annat påbörjat arbetet med att göra utbildningar om utlämnande av allmänna handlingar obligatoriska.

Maria Hagberg

Martin Blixt

Avdelningschef

Förvaltningsdirektör